

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudců Mgr. Milana Taubera a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci

žalobce: **Share Car !, z.s., IČ [redacted]**, se sídlem
[redacted],
zastoupen: [redacted], advokát, se sídlem
[redacted],

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem v Praze 7, [redacted],

o nezákonném zásahu,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce v žalobě uvedl, že prostřednictvím svého statutárního orgánu dne 18. března 2018 zaslal žalovanému e-mailem žádost o zřízení datové schránky právnické osoby, kde v souladu s údaji uvedenými v obchodním rejstříku uvedl, že osobou oprávněnou jednat jménem právnické osoby je její statutární orgán, tj. ředitel [redacted].

[2] Do dne podání žaloby však nebyly žalobci, resp. jeho statutárnímu orgánu, doručeny přístupové údaje k datové schránce žalobce, čímž došlo k porušení § 10 odst. 1 zák. č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů (dále jen „zákon nebo zákon č. 300/2008 Sb.“).

[3] Dne 20. dubna 2018 statutárnímu orgánu žalobce došel z adresy [redacted] e-mail s názvem „*Datové schránky: Nová zpráva (schránka: qit5kei)*“ a podstatným obsahem ve znění: „*Do datové schránky "Share CAR!, z.s.", typ schránky Právnícká osoba, dorazila nová systémová zpráva s identifikačním číslem 568787174*“, z čehož se žalobce dozvěděl, že došlo ke zřízení a zpřístupnění jeho datové schránky, neboť v opačném případě by do jeho datové schránky [redacted] být doručena žádná zpráva (§ 17 odst. 1 zákona).

[4] Z toho žalobce dovozuje, že došlo též k porušení § 10 odst. 2 zákona, neboť žalovaný zpřístupnil datovou schránku žalobce ještě předtím, než došlo k prvnímu přihlášení osoby uvedené v § 8 odst. 3 zákona nebo k uplynutí 15 dnů po doručení přístupových údajů této osobě.

[5] Žalobce dále z opatrnosti (pokud žalovaný doručoval přístupové údaje [redacted] poštou, což mu není známo, ale nemůže to vyloučit) zdůrazňuje, že [redacted] je jakožto fyzická osoba držitelem vlastní datové schránky, a proto měl žalovaný přístupové údaje k datové schránce žalobce zasílat [redacted] do jeho datové schránky, což vyplývá z důvodové zprávy k příslušnému zákonu, kde je uvedeno, že: „*V případě, že o získání přístupových údajů k datové schránce právnické osoby žádá jménem právnické osoby fyzická osoba, a zároveň již má tato fyzická osoba zřízenou a zpřístupněnou datovou schránku fyzické osoby, orgán veřejné moci zašle přístupové údaje do datové schránky této fyzické osoby.*“ V takovém případě nelze případně považovat zaslání přístupových údajů [redacted] poštou, neboť se jedná o postup v rozporu s § 17 odst. 1 zákona (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 5/2017 – 22).

[6] V důsledku těchto nezákonných postupů tedy došlo k situaci, kdy žalobce měl zřízenou [redacted] a zpřístupněnou datovou schránku, byly mu do ní doručovány datové zprávy, ale nemohl se do ní přihlásit a tyto zprávy si přečíst. Současně nemůže žalobce bezodkladně po zřízení datové schránky tuto využívat ke komunikaci s orgány veřejné moci a soukromými subjekty prostřednictvím informačního systému datových schránek, čímž mu vznikají zbytečné náklady na doručování a není mu umožněno využívat informačního systému datových schránek, který je pro svou spolehlivost a rychlost nejlepší a nejjistější formou doručování.

[7] Dále žalobce soud upozornil, že žalobce a jeho právní zástupce dále kontinuálně zastávají názor, že dřívější úprava účinná do dne 30. června 2017, tj. ust. § 39 odst. 3 písm. d) a e) Směrnice č. 39/2011, Kancelářského a spisového řádu Nejvyššího správního soudu, neměla oporu v zákonech a ústavních zákonech, tedy, že pokud si to právní zástupci a advokáti nepřejí, neměli by být jejich jména a příjmení, včetně sídla, vyvěšována na webu Nejvyššího správního soudu v souvislosti s konkrétními kauzami. Právnímu zástupci se jedná o to, aby za situace, že vystupuje v roce 2017 ve stovkách případů před soudy pro

věci správního soudnictví, a účastní se osobně jednání zakončenými soudními rozhodnutími, aby z jednoho webu Nejvyššího správního soudu spravovaného veřejnou mocí nebylo dohledatelné, kdy a kde advokát v roce 2017 byl, tj., časový pracovní program advokáta, neboť pokud nejsou rozhodnutí krajských soudů a Nejvyššího správního soudu plně anonymizována, lze z webu Nejvyššího správního soudu dohledat ze strany veřejnosti a orgánů veřejné moci kdy tj. jakého data a kde tj. v jakém městě u kterého soudu pro věci správního soudnictví advokát vlastně byl, přičemž takovýto časový přehled pohybu advokáta po České republice je věcí soukromou, která by neměla být zveřejňována.

[8] V rámci výše uvedených zásahů žalobce navrhuje, aby zdejší soud rozhodl o tom, že (a) zásah žalovaného vůči žalobci, spočívající v nezaslání přístupových údajů k datové schránce žalobce do datové schránky statutárního orgánu žalobce bezodkladně po zřízení datové schránky, byl nezákonný, a dále, že (b) zásah žalovaného vůči žalobci, spočívající ve zpřístupnění datové schránky žalobce před doručením přístupových údajů k této datové schránce do datové schránky statutárního orgánu žalobce, byl nezákonný.

[9] Žalovaný s žalobou nesouhlasil a navrhoval její zamítnutí s tím, že datová schránka žalobce, IČ: [REDAKCE], ID x, byla zřízena dne 20. března 2018 na základě formuláře žádosti, zaslaného žalobcem ministerstvu vnitra dne 18. března 2018. Přístupové údaje jsou doručovány v souladu s ustanovením § 10 odst. 1 zákona v režimu do vlastních rukou statutárnímu orgánu jako fyzické osobě (tj. [REDAKCE]).

[10] Zásilka s přístupovými údaji x však zůstala adresátem (tj. [REDAKCE]) nevyzvednuta a po uplynutí desetidenní úložní doby, o čemž byl adresát informován, byla vrácena žalovanému, čímž došlo v souladu s ustanovením § 24 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“), k jejímu doručení (fiktivně). Ustanovení § 10 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb. stanovuje okamžik zpřístupnění datové schránky patnáctým dnem od doručení přístupových údajů, nehledě na to, zda tak bylo učiněno osobním převzetím nebo fiktivně.

[11] Přístupové údaje jsou nástrojem umožňujícím přístup do datové schránky a využití funkcionalit datové schránky. Jsou bytostně spjaty s konkrétním uživatelem datové schránky a fakticky příčinou přičitatelnosti úkonů provedených s jejich využitím jejich oprávněnému držiteli. To pochopitelně znamená, že s přístupovými údaji je nutno v celém jejich životním cyklu nakládat tak, aby nemohlo dojít k jejich zneužití. Ve vztahu k oprávněnému držiteli přístupových údajů to explicitně stanoví ustanovení § 9 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., implicitně však tato povinnost vyplývá i ve vztahu ke správci datových schránek (mimo jiné právě z požadavku na doručení do vlastních rukou). Způsob doručení přístupových údajů jejich oprávněným držitelům tedy musí zajistit, aby se s nimi [REDAKCE] seznámit jiná osoba než oprávněný držitel.

[12] Žalovaný je toho názoru, že doručení přístupových údajů prostřednictvím datové schránky není způsobem, který zajistí důvěrnost těchto přístupových údajů. Důvodem je skutečnost, že de iure není přístup do datové schránky omezen toliko na subjekt, jemuž je datová schránka zřízena. Důvěrný obsah dokumentu obsahujícího přístupové údaje činí

takovýto dokument svou povahou nezpůsobilý k doručení prostřednictvím datové schránky.

[13] Podle ust. § 10 odst. 1 zákona č. 300/2008 Sb. ve znění účinném v rozhodné době: „*Ministerstvo zašle do vlastních rukou přístupové údaje k datové schránce osobě uvedené v § 8 odst. 1 až 4, bezodkladně po zřízení datové schránky.*“.

[14] Podle ust. § 10 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb. ve znění účinném v rozhodné době: „*Datová schránka je zpřístupněna prvním přihlášením osoby uvedené v § 8 odst. 1 až 4, nejpozději však patnáctým dnem po dni doručení přístupových údajů těmto osobám.*“.

[15] Zásadní žalobní námitkou žalobce bylo, že žalovaný neměl posílat žalobci přístupové údaje do vlastních rukou, neboť žalobce je jakožto fyzická osoba držitelem vlastní datové schránky, a proto měl žalovaný přístupové údaje do této jeho datové schránky.

[16] Soud s takovou žalobní námitkou nesouhlasí, neboť z ust. § 10 odst. 1 zákona č. 300/2008 Sb. jasně vyplývá, že doručovat se musí výhradně do vlastních rukou adresáta, v tomto případě statutárnímu orgánu jakožto fyzické osobě.

[17] Ostatně tento závěr též vyplývá z důvodové zprávy k tomuto ustanovení, kde je výslovně uvedeno, že: „*Ministerstvo zasílá přístupové údaje ihned po zřízení datové schránky. Údaje jsou zasílány fyzické osobě v případě zřízení datové schránky fyzické osoby, podnikající fyzické osobě v případě zřízení datové schránky podnikající fyzické osoby, statutárnímu orgánu právnické osoby nebo vedoucímu orgánu veřejné moci v případě zřízení datových schránek těchto subjektů. Z hlediska bezpečnosti není přípustné, aby ministerstvo předalo přístupové údaje jiným osobám či volilo jiný způsob doručení těchto údajů. Přístupové údaje jsou pro každého jednotlivého uživatele unikátní, tzn. pokud je statutární orgán právnické osoby či vedoucí orgánu veřejné moci tvořen třemi členy, jsou do vlastních rukou zaslány tři zásky, každá z nich obsahuje jiné přístupové údaje a při přihlášení prvního ze členů statutárního orgánu právnické osoby, respektive vedoucího orgánu veřejné moci bude datová schránka dané právnické osoby zpřístupněna.*“.

[18] Z výše uvedeného vyplývá, že doručení prvotních přístupových údajů k datové schránce za účelem jejího zpřístupnění dle § 10 odst. 1 zákona č. 300/2008 Sb. zákon žalovanému umožňuje provést pouze jediným způsobem, a to doručením přístupových údajů osobě uvedené v § 8 odst. 1 až 4 uvedeného zákona do vlastních rukou. Jinou formu doručení těchto přístupových údajů zákon nepřipouští. Právě proto, že datová schránka je podle § 10 odst. 2 zákona, zpřístupněna prvním přihlášením osoby uvedené v § 8 odst. 1 až 4, nejpozději však patnáctým dnem po dni doručení přístupových údajů, je nezbytné, aby bylo možné prokazatelně zjistit, kdy byly prvotní přístupové údaje doručeny do vlastních rukou osobě uvedené v § 8 odst. 1 až 4 zákona.

[19] Odkazuje-li žalobce na důvodovou zprávu, kde je opravdu uvedeno, že: „*V případě, že o získání přístupových údajů k datové schránce právnické osoby žádá jménem právnické osoby fyzická osoba, a zároveň již má tato fyzická osoba zřízenou a zpřístupněnou datovou schránku fyzické osoby, orgán veřejné moci zašle přístupové údaje do*

datové schránky této fyzické osoby“, tak soud poznamenává, že žalobce odkazuje na obecnou část důvodové zprávy, která je v rozporu s její zvláštní částí, respektive k výkladu k příslušnému ust. § 10 odst. 1 zákona. V takovém případě je pak nutno podle názoru soudu dát přednost zvláštní části před obecnou, tudíž dát přednost výkladu uvedenému ve zvláštní části, nehledě k tomu, že postup, který uplatnil žalovaný, je postup vymezený přímo zákonem jako právní normou, a nikoliv důvodovou zprávou, která takovou právní sílu mít nemůže. Pokud tedy je rozpor se zněním jedné části důvodové zprávy (v obecné části) a zněním právní normy, musí mít přednost při výkladu právní norma.

[20] Jinými slovy - doručení přístupových údajů prostřednictvím datové schránky není způsobem, který zajistí důvěrnost těchto přístupových údajů, a zjevně odporuje tomu, co zákonodárce při požadavku formulace ust. § 10 odst. 1 zákona zamýšlel. Podle názoru soudu tak žalovaný postupoval v souladu se zákonem, když přístupové údaje zaslal do vlastních rukou statutárnímu orgánu – fyzické osobě na adresu jejího bytu.

[21] Ze správního spisu pak vyplývá, že do *„Žádosti o zřízení datové schránky právnické osobě“* vyplnil žadatel - statutární orgán – fyzická osoba [redacted] adresu [redacted], na níž mu bylo doručováno. Jak následně vyplývá ze správního spisu a z vyjádření žalovaného: *„Zásilka s přístupovými údaji x však zůstala adresátem (tj. [redacted]) nevyzvednuta a po uplynutí desetidenní úložní doby, o čemž byl adresát informován, byla vrácena žalovanému, čímž došlo v souladu s ustanovením § 24 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 500/2004 Sb.“), k jejímu doručení (fiktivně)“* (viz str. 2 vyjádření k žalobě).

[22] Podle názoru soudu byla tudíž zásilka s přístupovými údaji žalobci řádně doručena s tím, že musí jít výhradně k tíži žalobce, že si zásilku ve stanovené úložní době nevyzvedl. Odkazuje-li žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2017, č.j. 6 As 5/2017-22, podle něhož nelze považovat zaslání přístupových údajů [redacted] poštou, neboť se jedná o postup v rozporu s § 17 odst. 1 zákona, tak soud uvádí, že tento závěr z citovaného rozsudku nevyplývá. V citovaném rozsudku je pouze obecně zkonstatováno, že povinnost správního orgánu doručovat do datové schránky se uplatní tehdy, pokud má adresát písemnosti zřízenou datovou schránku ke dni vypravení písemnosti, avšak nijak více skutkově s nyní projednávanou věcí nesouvisí.

[23] Totéž platí pro odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 10. 2013, č.j. 6 Ans 1/2013-66, jenž se sice zabývá problematikou zřízení datových schránek, avšak opět není na posuzovaný případ přílehlavý, protože se jednalo o případ, kdy žalovaný datovou schránku po přijetí žádosti o její přijetí nezřídil, a na opětovné urgence o její zřízení vůbec nereagoval.

[24] V nyní posuzované věci však datová schránka v zákonem stanovené lhůtě tří dnů zřízena byla, a to ke dni 20. 3. 2018, přičemž k zaslání přístupových údajů došlo dne 21. 3. 2018. Protože adresát nebyl zastižen, byla zásilka uložena a připravena k vyzvednutí dne 22. 3. 2018. Podle § 24 odst. 1 správního řádu platí, že jestliže si adresát uložené písemnosti písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty. Poslední den lhůty tak

případl na úterý 3. 4. 2018, přičemž patnáctým dnem po dni doručení přístupových údajů podle ust. § 10 odst. 2 zákona připadl na čtvrtek 19. 4. 2018. Obdržel-li tudíž žalobce dne 20. dubna 2018 e-mail s notifikací, že mu dorazila nová systémová zpráva, a tudíž, že mu byla datová schránka zpřístupněna, stalo se tak v souladu se zákonem. Ustanovení § 10 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb. explicitně stanovuje okamžik zpřístupnění datové schránky patnáctým dnem od doručení přístupových údajů, přičemž není podstatné, zda tak bylo učiněno osobním převzetím nebo fikcí. Tímto okamžikem je datová schránka zpřístupněna jak tomu, pro koho byla zřízena, tak pro ty, kteří do ní hodlají datové zprávy zasílat.

[25] V dané věci tak soud uzavírá, že podanou žalobu nepovažuje za důvodnou a proto ji zamítl (ust. § 87 odst. 3 s.ř.s.), neboť žalovaný postupoval při zpřístupnění datové schránky v souladu se zákonem.

[26] Pro úplnost pak soud uvádí, že pokud právní zástupce nesouhlasil se zveřejněním některých informací, pak tato jeho výtku směřuje vůči Nejvyššímu správnímu soudu, kterou městský soud nemůže hodnotit.

[27] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Vzhledem k tomu, že žalovanému státu tyto nevznikly, soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem [REDACTED]. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 6. února 2019

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: M. V.